

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף ר"ט ע"א

פרשת ויגש אליו

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (ר"ח ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

דאיהו אתדבק ברע, כדין ההוא רע, כיון דחמי דלאו עמיה נטירו, כדין שליט עליה, ואתי לשיצאה ליה, וכדין אתיהיב ליה רשו, ונטיל נשמתיה.

תרגום לעברית

ואם תאמר שרע לא נעשה לאיש מעם הקדוש ברוך הוא - בא ראה, בזמן שאדם הולך לימיו, שמירתו של הקדוש ברוך הוא תמיד אצלו, ולא יכול הצד האחר לשלט עליו, והרע הזה נכנע לפניו ולא יכול לשלט. וכיון ששמירת הקדוש ברוך הוא עוברת ממנו, משום שהוא נדבק ברע, אז אותו הרע, כיון שרואה שאין עמו שמירה, אז שולט עליו ובא להשמיד אותו, ואז נתנת לו רשות ונוטל את נשמתו.

טקסט הזוהר

משה אמר למה הרעות, דאתיהיב ליה רשו לסטרא דרע, למשלט עליהו דישראל, למהוי בשעבודא דיליה. דבר אחר למה הרעות, דחמא כמה מנהון דהוו מתין, ואתמסרו בסטרא דרע.

מֹשֶׁה אָמַר לָמָּה הִרְעַתָּהּ, שְׁנַתְנָה רְשׁוֹת לַצֹּד הָרַע לְשִׁלֹּט עַל יִשְׂרָאֵל, לִהְיוֹת בַּשְּׁעָבוֹד שְׁלוֹ. דְּבָר אַחֲרֵי לָמָּה הִרְעַתָּהּ - שְׂרָאָה כַּמָּה מֵהֶם שֶׁהָיוּ מֵתִים וְנִמְסְרוּ לַצֹּד הָרַע.

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי, בַּשְּׁעָתָא דְטוֹב אַתְעָר, דְּאִיהוּ יְמִינָא, כָּל חִידוֹ, וְכָל טִיבוֹ, וְכָל בְּרַכָּאן מִשְׁתַּכְּחִין, וְכָלָא בַּחֲשָׁאֵי אִיהוּ, כַּמָּה דְּאוּקְמוּהָ, דְּאִמְרֵי בְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד בַּחֲשָׁאֵי, וְרָזָא דָא בְּגִין (ס"א דֵּהאֵי אִיהוּ יְחֻדָּא) דְּאִיהוּ כְּדִין יְחֻדָּא כְּדָקָא חֲזִי.

תרגום לעברית

בֹּא רְאֵה, בַּשְּׁעָה שֶׁהַטוֹב מִתְעוֹרֵר, שֶׁהוּא הַיָּמִין, כָּל הַשְׂמִיחָה וְכָל הַטוֹב וְכָל הַבְּרָכוֹת נִמְצְאוֹת, וְהַכֹּל הוּא בַּחֲשָׁאֵי, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֶה שְׂאוּמְרִים בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד בַּחֲשָׁאֵי, וְזֶה הַסּוּד, מְשׁוּם [שְׁזָהוּ יְחֻד] שְׁאֵז הוּא הַיְחֻד כְּרָאוּי.

טקסט הזוהר

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, וְכִי אֵלֶיָּהּ, כִּינּוֹן דְּאִיהוּ גִזֵּר, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְקַיֵּים. וְאִיהוּ גִזֵּר עַל שְׂמִיָּא, דְּלֹא לְאַחַתָּא מְטָרָא וְטָלָא, הֵיךְ דְּחִיל אִיהוּ מְאִיזָבֵל, דְּשִׁדְרַת לִיָּהּ. דְּכַתִּיב, (מַלְכִים א יט) כִּי כָעֵת מָחָר אֲשִׁים אֶת נִפְשָׁךְ כְּנִפְשׁ אֶחָד מֵהֶם, וּמִיָּד דְּחִיל וְעָרַק עַל נִפְשִׁיָּהּ.

תרגום לעברית

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, וְכִי אֵלֶיָּהּ, כִּינּוֹן שֶׁהוּא גִזֵּר וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַיֵּים, וְהוּא גִזֵּר עַל הַשְּׂמִיָּים שֶׁלֹּא לְהוֹרִיד טַל וּמָטָר, אִיךְ הוּא פָּחַד מְאִיזָבֵל שֶׁשְׁלָחָה לוֹ, שֶׁכָּתוּב (מַלְכִים א יט) כִּי כָעֵת מָחָר אֲשִׁים אֶת נִפְשָׁךְ כְּנִפְשׁ אֶחָד מֵהֶם, וּמִיָּד פָּחַד וּבָרַח עַל נִפְשׁוֹ?

אמר ליה רבי יוסי, הא אוקמוה, דצדיקאי לא בעאן לאטרחא למאריהון, באתר דנזקא אשתכח (ליה) לעינא. כגוונא דשמואל, דכתיב, (שמואל א טז) איך אלה ושמע שאול והרגני, אמר ליה, עגלת בקר תקח בידה. בגין דצדיקאי לא בעאן לאטרחא למאריהון באתר דנזקא אשתכח. אוף הכי אליהו, כיון דחמא דנזקא אשתכח, לא בעי לאטרחא למאריה.

תרגום לעברית

אמר לו רבי יוסי, הנה פרשוה שהצדיקים לא רוצים להטריח את רבונם במקום שנוק נמצא [לו] לעין, כמו ששמואל, שכתוב (שמואל א טז) איך אלה ושמע שאול והרגני. אמר לו, עגלת בקר תקח בידה, משום שצדיקים לא רוצים להטריח את רבונם במקום שנמצא נזק. אף כה אליהו, כיון שראה שנוק נמצא, לא רצה להטריח את רבונו.

טקסט הזוהר

אמר ליה, אנא מלה שמענא, דהא באליהו לא כתיב ביה ויירא וילך אל נפשו, אלא (מלכים א יט) וירא. ראיה חמא. ומה חמא, אלא חמא דהא מכמה שנין אזל בתריה מלאך המות, ולא אתמסר בידיה. והשתא וילך אל נפשו, מאי וילך אל נפשו, אזל לקיומא דנפשא, ומאן איהו אילנא דחיי לאתדבקא תמן.

תרגום לעברית

אמר לו, אני שמעתי דבר, שהנה באליהו לא כתוב בו ויירא וילך אל נפשו, אלא וירא, ראיה ראה. ומה ראה? אלא ראה שהנה מכמה שנים הולך אחריו מלאך המות, ולא נמסר בידו, ועכשו וילך אל נפשו. מה זה וילך אל נפשו? הלה לקיום הנפש, ומי הוא? עץ החיים להדבק שם.

תא חזי, כלהו כתיב את נפשו, והכא כתיב אל נפשו, ורזא דא שמענא, דאמר רבי שמעון, כל נשמתין דעלמא, כלהו נפקי מההוא נהר דנגיד ונפיק, וכלהו נקיט לון ההוא צורא דחייא (דחיי), וכד נוקבא אתעברת מן דכורא, כלהו בתיאובתא דתרין סטרין, בתיאובתא דנוקבא לגבי דכורא. וכד תיאובתא דדכורא נפקא ברעותא, כדין אינון נשמתין בקיומא יתיר, בגין דכלא בתיאובתא ורעו דאילנא דחייא. ואליהו, בגין דהנה מההוא רעותא יתיר מבר נש אחרא, אתקיים.

תרגום לעברית

בא ראה, כלם כתוב את נפשו, וכאן כתוב אל נפשו, וסוד זה שמעתי, שאמר רבי שמעון, כל הנשמות של העולם, כלם יוצאים מאותו נהר ששופע ויוצא, ואת כלם הוא לוקח אותו צרור החיים, וכשהנבקה מתעברת מן הזכר, כלם בתשוקת שני הצדדים, בתשוקת הנבקה לזכר, ובתשוקת הזכר יוצאת ברצון, אז אותן הנשמות בקיום יתיר, משום שהכל בתשוקה ורצון של עץ החיים. ואליהו, משום שהיה מאותו רצון יתיר מאדם אחר, התקיים.

טקסט הזוהר

ובגין כך אל נפשו כתיב, ולא כתיב את נפשו. דהא את נפשו דא היא נוקבא. ואי תימא ואל האשה אמר, כללא דדכר ונוקבא. כד היא בגו דכורא, כדין ואל האשה אמר. את האשה, נוקבא בלחודהא, ולא דדכורא. כגוונא דא אל נפשו, דכר בלחודוי, את נפשו נוקבא בלחודהא ולא כלילו דדכורא. ובגין דאיהו מסטרא דדכורא יתיר מכל בני עלמא, אתקיים בקיומיה יתיר, ולא מית כשאר בני עלמא. בגין דכלא איהו מאילנא דחיי, ולא מגו עפרא. ובגין דא אסתלק לעילא, ולא מית כארח כל בני עלמא. דכתיב, (מלכים ב ב) ויעל אליהו בסערה השמים.

ומשום כך כתוב אל נפשו, ולא כתוב את נפשו, שְהָרִי אֶת נַפְשׁוֹ - זו הנקבה. ואם תאמר ואל האשה אמר - הכללות של זכר ונקבה כשהיא בתוך הזכר, אז ואל האשה אמר. את האשה - הנקבה לבדה, ולא של הזכר. כמו זה אל נפשו - הזכר לבדו. את נפשו - הנקבה לבדה ולא התכללות של זכר. ומשום שהוא מצד הזכר יותר מכל בני העולם, התקנים בקיומו יותר, ולא מת כשאר בני העולם, משום שהכל הוא מעץ החיים, ולא מתוך העפר. ומשום כך הסתלק למעלה ולא מת בדרך כל בני העולם, שכתוב (מלכים ב כ) וַיַּעַל אֵלָיו בַּסַּעֲרָה הַשָּׁמַיִם.

טקסט הזהר

תא חזי, מה כתיב והנה רכב אש וסוסי אש וגו', (שמות קצז ע'א) דהא כדין אתפשט גופא מן רוחא, ואסתלק דלא כשאר ארח בני עלמא. ואשתאר מלאכא קדישא, כשאר קדישי עליונין, ועביד שליחותא בעלמא. והא אוקמוה, דנסין דעבד קודשא בריה הוא בעלמא, על ידיה אתעבידן.

תרגום לעברית

בא ראה מה כתוב, והנה רכב אש וסוסי אש וגו', שְהָרִי אֶת הַתַּפְשֹׁט הַגּוֹף מִן הָרוּחַ וְהַסְתַּלֵּק שְׁלֵא כְּשָׁאֵר דְּרָךְ בְּנֵי הָעוֹלָם, וְנִשְׁאָר מִלְּאָךְ קְדוֹשׁ כְּשָׁאֵר קְדוֹשִׁים עֲלִיּוֹנִים, וְעוֹשֶׂה שְׁלִיחוֹת בְּעוֹלָם, וְהָרִי פִּרְשׁוֹהָ, שֶׁהַנָּסִים שֶׁעוֹשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָם, נַעֲשִׂים עַל יָדוֹ.

טקסט הזהר

ותא חזי, מה כתיב, (מלכים א יט) וַיִּשְׂאֵל אֶת נַפְשׁוֹ. בְּקִדְמִיתָא, וַיֵּלֶךְ אֶל נַפְשׁוֹ, כְּמָה דְּאֶתְמַר בְּקִיּוּמָא. וְהָכָא אֶת נַפְשׁוֹ לָמוּת, אֵילָנָא דְּכִיָּה שְׂרָיָא מוֹתָא. וְתַמָּן אֶתְגַּלִּי עֲלִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דְּכָתִיב, (מלכים א יט) צֵא וְעַמְדָתָ בְּהָר. מה כתיב בתריה,

וְאַחֲרֵי כֵן אֵשׁ לֹא בָאָה ה' וְאַחֲרֵי הָאֵשׁ קוֹל דְּמָמָה דְקָה, דָּא הוּא אֲתֵר פְּנִימָא דְכָלָא, דְּמָנִיָּה נִפְקִין כָּל נְהוּרִין.

תרגום לעברית

ובא ויראה מה כתוב, וישאל את נפשו. בראשונה וילך אל נפשו, כמו שנתבאר בקיום, וכאן את נפשו למות, העץ שבו שורה המות, ושם נגלה עליו הקדוש ברוך הוא, ככתוב צא ועמדת בְּהָר. מה כתוב אחריו? וְאַחֲרֵי כֵן אֵשׁ לֹא בָאָה ה' וְאַחֲרֵי הָאֵשׁ קוֹל דְּמָמָה דְקָה. זהו המקום הפנימי של הכל, שממנו יוצאים כל האורות.

◆ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (ר"ט ע"ב) ◆

טקסט הזוהר

מה כתיב, (מלכים א יט) וַיְהִי כַשְׁמֶעַ אֱלֹהֵיו וַיִּלֶּט פָּנָיו בְּאַדְרֵתוֹ וַהֲנִה אֵלָיו קוֹל וַיֹּאמֶר (תשא ק' צ' ע"א) מַה לָּךְ פֹּה אֱלֹהֵיו וַיֹּאמֶר קִנָּא קִנָּאתִי, אָמַר לִיה קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַד מָתִי אֲתָה מְקַנָּא לִי, טָרַקַת גִּלָּא דִּלָּא

תרגום לעברית

מה כתוב? וַיְהִי כַשְׁמֶעַ אֱלֹהֵיו וַיִּלֶּט פָּנָיו בְּאַדְרֵתוֹ וגו' וַהֲנִה אֵלָיו קוֹל וַיֹּאמֶר מַה לָּךְ פֹּה אֱלֹהֵיו. וַיֹּאמֶר קִנָּא קִנָּאתִי. אָמַר לוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, עַד מָתִי אֲתָה מְקַנָּא לִי? סְגִרַת אֶת הַדָּלֶת שֶׁלֹּא יָכוֹל לְשַׁלֵּט בָּהּ הַמָּוֶת לְעוֹלָם, וְהַעוֹלָם לֹא יָכוֹל לְסַבֵּל אוֹתָהּ עִם בְּנֵי [אדם]. אָמַר לוֹ, כִּי עָזְבוּ בְּרִיתָהּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וגו'. אָמַר לוֹ, חַיִּיה שֶׁבְּכָל מְקוֹם שֶׁבְּנֵי [אדם] יִקְיְמוּ אֶת בְּרִית הַקֹּדֶשׁ, אֲתָה תִּהְיֶה מְזֻמָּן לָשֵׁם. [והרי נתבאר שמשום כך מתקנים כסא לאלהיו, שהוא מזמן לשם,]

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) – © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.

